Ч. 71 Субота 29 марта (10 цьвітня) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Людвіка Пльона і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

З Ради державної.

Комисия для справи пос. Шаера ухвалила значною більшостию голосів поставити в Палаті послів внесенє, щоби судове поступованє против Шаера застановити на цілий час теперішного периоду парляментарного.

На вчерашнім засїданю Палати послів вела ся дальше розправа над пильними внесенями пос. Дашиньского і Окуневского в справі галицких виборів і закінчила ся остаточно тим, що внесеня ті відкинено. При сїй нагоді показало ся, що партия Штайнвендера і німецкі ліберали клонять ся більше до опозициї, бо цїла лївиця вийшла із салї. Розходило ся именно о то, чи має бути після внесеня послів Дашиньского і Окуневского установлена окрема комисия для провірення надужить при виборах в Галичині, чи передати справу комисиї леґітимацийній, як того домагав ся молодоческий посол Страньский. Президент рішив, що внесенє Страньского єсть дальше ідуче і над ним треба насамперед голосувати. За тим висказала ся більшість палати, а тогди лївиця вийшла з салї; коли виходила, більшість била браво. Хід розправи був слїдучий:

4. Засїданє Палати послів з дня 8 с. м.

На початку засїданя поставив пос. Гофман внесенє о поліпшенє відносин авансових урядників маніпуляцийних в судах окружних. — Пос. Кайзер поставив внесенє в справі знесеня торговлї терміновоі. — Пос. Ґец поставив одно внесенє в справі зниженя належитостий переносних при продажи ґрунтів селяньских, а друге в справі знесеня роґаток на дорогах державних (т. зв. цїсарских). — Пос. Польцгофер домагав ся, щоби резервістів не покликувано до вправ войскових підчас роботи в поли. — Гофман поставив інтерпеляцию до міністра справ внутрішних в справі заведеня недїльного відпочинку в судах.

Потім розпочала ся дальша дебата над внесенями Дашиньского і Окуневского.

Пос. Страньский поставив внесенє, щоби внесеня Дашиньского і Окуневского передати комисиї леґітимацийній доказуючи, що то спори внутрішні галицкі, котрих посли в Радї державній не розуміють; знають їх лиш з описів в ґазетах. Спори внутрішні належать до сойму. — Пос. Гібеш (ческий социяліст) крикнув: В соймі не маємо репрезентациї! — Страньский (говорить дальше:) Злочини треба передати судам карним, нехай ті їх розслїджують; ми прецї мусимо бодай тілько мати довіря до правительства (социялісти сьміють ся і кличуть: Ага!), щоби увірити, що суд краєвий в Галичинї буде найлїпше знати як справу судити. (Гібеш: і стріляти). Бесїдник доказував дальше, що социялісти не мають иншої цїли як лиш робити демонстрацию партийну, а борба против кола польского єсть лиш борбою із зависти з причини, що Поляки займають в Парляментї видне становище. Наконець просив бесїдник, щоби єго внесенє принято.

Пос. Дашиньский полемізував з попередними бесїдами президента міністрів ґр. Бадені'го і Дїдушицкого та доказував, що в Галичинї веде ся борба з одної сторони межи орґанізацию людовою, социяльно-демократичною і руско-радикальною, а з другої межи правительством, Колом польским і висшим духовеньством. Бесїдник говорив відтак о Русинах і о справі Стояловского та порушив і справу вистави краєвої в 1894 р. Дальше звернув ся він против ґр. Дїдушицкого і сказав, що то, що 900 шляхтичів вибирає 20 послів, єсть як раз доказом низької культури в краю. Та кляса людий використовує всї жерела і средства людности. (Антисеміти кричать: А жиди! — Бельоглявек, антисеміт: О жидах не сьмієте говорити!) Дашиньский: Коли хочете, щоби я о жидах говорив, то можу зараз в сїй хвили. Цїла сила в містах опирає ся на тім, що всї банки суть в руках жидівско-католицкої кліки. (Антисеміти протестують против того). Так єсть; змішані в зовсїм пропорциональнім відношеню. (Бурливі протести зі сторони антисемітів). — Люеґер: Вже ми знаємо, длячого Ви лиш так злегенька о тім говорите. — Ліхтенштайн: То небезпечна точка! — Бельоглявек: Бо жиди голосували за социялїстами. — Бернер (социяліст): То товариші Мітермаєра (кельнера антисеміта вибраного послом, котрий мав красти гроші). — Бельоглявек: А ваш Шрамель! — Пос. Шрамель (социяліст): Відпокутуєте за то, клеветвику без чести! (В Палатї настає страшенний крик, посли грозять собі кулаками). — Опісля полемізував Дашиньский ще з послом Страньским і ґр. Дїдушицким, котрому сказав, що закид єго, мов би він (Дашиньский) був космополітою, єсть

---

10)

ГОРБАТИЙ.

(З польского — повість Йосифа Корженьовского).

(Дальше).

Коли Лукашева побачила свого пана в незвичайнім о такій годинї настрою зітхнула і хитаючи головою, сказала:

— Ходїть-же пане, ходїть! Хто видав приходити о другій годинї на обід? Добрі будуть пирїжки; они вже цїлу годину варять ся.

— Овва, велика річ! Що-ж то, маю школу, чи що? Тепер, бабо, вакациї! Не гнївай ся і не воркоти. Задержав мене у себе о. ігумен — говорив пан Анзельм, поставивши ногу трохи за далеко, так що трохи заточив ся. — А добре вино мають отцї в монастири!

— Бачу, бачу. І то видко, що вже Господь дав вакациї, бо не приходите о дванайцятій на обід, та й з чим иншим не ждете до вечера.

Так відворкнувши вірна і честна стара служниця відвернула ся і сплюнувши пішла до кухнї.

— Ов, недобра моя стара. Ба! з жінкою, земля їй пером, була би гірша переправа — сказав пан Анзельм, сьміючись голосно і засївши на лавочцї в ґанку кликнув на молодих людий, аби вийшли до него. Коли оба з'явили ся, Мариян з оловцем в руцї, Гнатко з кистию, поглянув на них старий з вдоволенєм і сказав:

— Ага, працюєте, користаєте з вільного часу. Добре хлопцї! Час, то старий дїд, але має крила і скоро летить. Хто уміє єго вхопити за ноги, той ходить в цїлих чоботах і не сьвітить дірами. Але й я не дармував, хоч той горбатий дивить ся на мене так, немов би хотїв сказати, що я брешу. Я дістав гарну річ, т. є. тепер ще не гарну, бо закопчена, запорошена, мало що видко і не один з наших любителів, що любує ся в красних рамах та в червоних і синих красках, кинув би то в кут.

Я вже нюхом чую Андрея дель Сарта або Аннибаля під тим грубим лякером, що ним потягнув то бідне полотно якийсь смаровіз, гадаючи що то бричка на ресорах. Як побачите там ніжку ангела, до котрої я дотер ся простою горівкою і кусником мила, то самі скажете, що я мав оправдану причину випити у о. ігумена задля такої добичи кілька чарок доброго вина. Але ходім їсти — додав підносячись. — Стара надула ся, що я пізно прийшов. Їй здає ся, що пироги найважнїйша річ на сьвітї, для котрої треба і старий образ покинути. А менї знов здає ся, що старий образ то щось такого незвичайного, що для него можна забути і о їдї. Кождий своє хвалить. Кождий коваль гадає, що без єго молота переверне ся сьвіт до гори ногами. Ми всї однакі дураки, коли голодні і коли страва горяча, то всї однаково дуємо в ложку. Хиба що хто мусить дути в кулак, як не має що їсти. Але то нас не стрітить, доки честна Лукашева жиє. Ну, ходїм-же!

І пішли, пан Анзельм сьміючи ся наперед, стукаючи сильно ногами о поміст, а молоді люди за ним, поглядаючи на себе і з таким ви дом, немов би хотїли сказати: шкода того чоловіка!

При обідї повідомив пан Анзельм молодих людий, що запросив єго о. ігумен до себе і показав якийсь старий малюнок, досить великий але закопчений і значно ушкоджений, що єму хтось знакомий прислав з Варшави, дізнавши ся, що в Лукові єсть бідний учитель рисунків, котрий ходить в діравім сурдутї і котрий за дешеві гроші робить з старих річий нові.

Мариян і Гнатко усьміхнули ся, а пан Анзельм крикнув:

— Чого-ж ви сьмієте ся? Чи з того любителя, що найшов мене аж тут, хоч має у Варшаві досить таких, котрі зробилиб єму ту саму прислугу? Ой дурні, дурні! Ви не знаєте, що то ті наші любителї. Правда єсть у Варшаві чоловік, що любить штуку більше нїж себе і жінку, то Зелиньский; є ще кілька знаменитих і богатих людий, що знають ся і купують, що куплять і стару річ і дадуть її добре відновити, куплять і новий образ якого нашого маляря, коли лише зробив що з талантом і не тілько на нинї, без студий і пильности. Але то видко не такий любитель. То мусить бути один з тих, яких богато в нинїшних часах маємо, бо прецї мусить їх бути досить, коли тілько образів по склепах, тілько пам висить на стїнах в кождім заможнїйшім домі. Історня такого любителя — говорив дальше пан Анзельм, що забув вже о їдї — виглядає більше менше так: він дістав висший уряд або спадщину і паньство перенесли ся з меншого мешкання до більшого. Купують обставу і мають приймати гостий. Пустили ся в великий сьвіт, віддають візити самим панам і лише

неправдивий. Космополітами суть члени джокейского клюбу, що видумали потрійну льояльність та кланяють ся цареви. (Протести зі сторони Поляків). Наконець обговорював бесідник вибори поодиноких послів.

Пос. Евг. Абрагамович доказував, що Поляки не можуть відповідати за поступоване поодиноких урядників. Так само не можуть відповідати ва моральну і материяльну нужду в краю. За трийцять літ не можна преці витворити знамениту культуру. Дальше говорив бесідник о тім, як в Галичині підбунтовують нарід і покликував ся на то, що рускі сьвященики бунтують нарід з амвони. — По бесіді Абрагамовича замкнено дискусию і вибрано ґенеральними бесідниками: Дан. Танячкевича — за, Мілевского — против внесень.

Пос. Танячкевич зазначив насамперед, що Русини суть дійстними патріотами австрийскими, партиєю піддержуючою державу. Називають нас партиєю радикальною. Коли під тим розуміє ся, що зі всіх сил хочемо помочи народови, то годжу ся на ту назву; але коли хтось хоче представити нас яко бунтівників і анархістів, то протестую против того. Духовеньство руске не бунтувало народу і оно лиш поучало, що і він належить до горожан держави. Згода межи Поляками і Русинами може настати, але на основі правдивої християньскої любови і справедливости. Поставлені внесеня не мають иншої цїли, як лиш бережене свободи виборів. Бесїдник просить о їх приняте. При голосованю ухвалено внесене Страньского а тим самим упали внесеня Дашиньского і Окуневского.

Новинки.

Львів дня 9-го цьвітня 1897.

— **Іменованя.** Президия ц. к. краевої Дирекция скарбу іменувала концепістів: Сим. Кульчицкого, Ром. Савку, Ів. Фаера, дра Ів. Старжевского, дра Володисл. Старжевского, дра Володисл. Паткевича, Льва Старовейского, Леон. Федоровича, Ів. Заяця, Йос. Пресена, Іп. Трушкевича, Теоф. Невелича, Мар. Пухалика, Леоп. Крупского, Йос. Павловского, Володим. Лучаківского, Ник. Левковича, дра Ант. Перҗхалу, Йос. Дуду, дра Жигм. Бітнера, Володим. Липецкого, Алекс. Висньовского, Ром. Мальхера, Тад. Сливиньского, Ів. Гаєвского, Генр. Ліхтенштайна, дра Юр. Михальского і дра Фр. Воляпецкого інспекторами податковими, а ц. к. концептових практикантів: Ад. Шиманьского, Макс. Найгофа, Ів. Годека, Володисл. Дзюржиньского, Войт. Огоржалка, Володисл. Гелчиньского, Ів. Влощиньского, Ферд. Висньовского, Казим. Вайнара, Норб. Шпета і дра Володисл. Шуйского концепістами скарбу; дальше іменувала та-ж президия судових канцелїстів Алекс. Мотику і Войт. Токаря, податкових ад'юнктів Як. Водославского і Кар. Ебергардта та рахункових підофіцирів Володим. Брилиньского і Вал. Трачевского канцелїстами при скарбових властях. — Ц. к. галицка Дирекция почт і телеґрафів надала посади: а) почтмайстрів: в Журавнї Болесл. Бильвинови експедиєнтови почтовому з Калагарівки, у Львові при IX. филії Теоф. Ходзиньскому експедиєнтови з Висови, в Великполю скшиньскім Стан. Ласкому почтмайстрови зі Скорик, в Скориках Стан. Штехерови експедиєнтови з Дуплиск, в Луцї малій Мар Оржельскому експедиторови; б) експедиєнтів почтових: в Дублянах Казим. Бастґен експедиєнтці з Романова, в Великих дорогах Аннї Стрихорскій експедиторці, в Голгочах Казим. Захариєвичевій, в Навойовій Ел. Денкевичевій, в Пикуличах експедиторови Ів. Смендї, в Давидові Ір. Любомійскій експедиєнтцї з Волї рафайлівскої, в Николаєві коло Бібрки Ел. Липаньскій, в Библї Ром. Баґиньскій, в Явишовичах Евг. Мецґеровій, в Баґінебергзї Ант. Кошакови, в Родатичах Сал. Райснерови експедиєнтови з Коровиці, в Журавици на двірци начальникови стациї Алекс. Янушевскому, в Баворові експедиторці Вал. Михальскій, в Волї рафайлівскій експедиторови Каз. Надаховскому, в Славску на двірци начальникови стациї Жигм. Сулимирскому; в) стайничих: в Лїську Ант. Лясковскій вдові по почтмайстрі.

— **Незвичайна пригода** лучила ся коло Клокучки на Буковинї одному рітмайстрови від гузарів черновецкого ґарнїзону. На него напав величезний орел, спускаючись з воздухів зі скоростию блискавиці. Рітмайстер мав ще на стілько часу, що вихопив шаблю з піхви і убив сьміливого напастника.

— **Убийство.** Між Яричевом а Борщовичами в середу між 3-ою а 4-ою годиною пополудни пробив ножем різницкий челядник Теодор Бебек зі Львова Анну Корольску, а відтак сам собі підрізав горло.

— **Мурин перед судом.** Сими днями відбула ся перед карним судом в Станиславові розправа против мурина, о котрім ми свого часу доносили, що украв свому панови, властителеви менажериї Клюдскому 100 зр. Мурин признав ся, що взяв гроші, але оправдував ся тим, що Клюдский був єму винен 100 зр. і не хотів заплатити, тому він взяв собі їх сам. Суд засудив мурина на 6 тижднів арешту, чим засуджений не дуже зажурив ся, бо єго болить нога і він буде міг в арештї дешево вилїчити ся.

Телеґрами.

Відень 9 цьвітня. Коло польске висказало Є. Е. ґр. Бадені'му признане і подяку за слова правди висказані підчас дебати в оборонї суспільного порядку в Галичинї.

Атини 9 цьвітня. Після приватних вістий підпалили Турки в Кандиї християньскі склепи.

Константинополь 9 цьвітня. Нинї має відійти дальший транспорт турецкого войска на грецку границю. Грецке войско на границї в Епірі і Тесалії стоїть в силї 44.000 піхоти, 1000 кавалєриї і 114 пушок.

Канеа 9 цьвітня. Адмірали завізвали консулів, щоби ті завели переговори з кретийскими повстанцями, а ті повіли, що годї, доки повстанцям не можна буде сказати, коли уступить ся турецке войско і яка буде автономія.

Льондон 9 цьвітня. В палатї послів заявив Курзон, що правительство не знає нїчого о якімсь формальнім проєктї Франциї в справі чи скоршого уступленя турецкого войска з Крети. Франция сама розвідувала ся о погляди других держав. Тепер годї сказати, коли войско уступить. Кілька держав висказали погляд, що насамперед повинно уступити ся грецке войско. Здає ся отже, що треба буде перший крок полишити Грециї.

Переписка зі всїми і для всїх.

М. П. крам. в Кост.: Присланую десятку виміняли ми в тутешній филії австро-угорского банку, бо десятки то ноти того банку (банкноти) і лиш він може їх виміняти, скоро они в який небудь спосіб ушкоджені. Каси державні не хо-

---

для такого товариства навіть з виключенєм свояків мають давати забави. Аж тут глядить пані, що в єї сальонї кілька порожних стін. Зеркал не вистало, заслон там дотягнути і причепити не можна. Чоловіче! — кричить до мужа, що тут робити! Іди на Францисканьску улицю, купи олїйних образів. Муж мірить стіни з ниткою, на котрій пані поправлювала узли, щоби дурак не помилив ся, і іде на Францисканьску. Там находить сьвіжо відзолочені і як раз відповідні до міри рами, але в них старі образи, чорні, закопчені, на котрих нїчого не видко. Жид каже: купіть отсе, дешево продам, то Рембрандт. — Чомуж то Рембрандт? — питає наш сьвіжий любитель. — Як то чому? — відповідає жид. — Або-ж вельможний пан не бачать, що тут не видко нїчого, лише чоло і пяту. — І пан купує в тім пересьвідченю, що за цїну рам купив кілька Рембрандтів. Тимчасом пані побачивши, що на однім видко лиш чоло, на другім лише конець носа грубо наложений, на третім лиш пяту або пальцї від ноги, ломить руки і кричить: Що-ж ти менї наробив! Як то повісити, коли то чорне, брудне, закопчене, поломане. Ох, бідна-ж моя головонько! — Чоловік представляє, що то Рембрандти. Що їй по Рембрандтах, коли у неї мають бути на вечерку самі пани; коли їй треба, аби стїни блестїли, аби з них яснїли краски білі, синї і червоні і аби всьо було покрите лякером та лищало як зеркало. Отже муж біжить чим скорше з образами до маляря. — Зробіть з тих старих річий нові. — Маляр, побачивши що має до дїла з дурнем, годить ся, а править величезну суму. Пан вхопив ся за голову. — Як? Відновлене старої річи має більше коштувати як образ разом з рамами! Отже шукає иншого і розвідує ся, де такий чоловік, щоби з тих старих образів зробив за дешеві гроші нові. Хтось сказав єму, що в Лукові є такий майстер, що робить такі чудеса і він прислав на пробу один з тих бідних малюнків, на якім лежать кривди цїлих віків, а під ним може криє ся рука якого артиста, що не надїяв ся завандрувати на Францисканьску улицю і попасти в руки любителя, котрий купив єго тому, що єго жінцї треба було золочених рам. Тим способом — говорив дальше пан Анзельм — іде у нас торговля дїлами штуки і тому одержуємо ми роботу. А кілько то таких смаровозів, що підіймають ся такої роботи? Кілько то образів найдете навіть по більших ґалериях, на котрих лежать зверху нові богомази, а під сподом укриває ся може першорядний твір штуки. Справдї аж жаль робить ся!

— Їдьте-но, їдьте, бо всьо вистине — сказала Лукашева, що стояла за кріслом бесїдуючого пана Анзельма. Старий засьміяв ся і з'ївши кільканайцять пирогів, що сьвітили ся перед ним від масла, відсунув порожний таріль, витягнув ся на кріслї і так говорив дальше:

— Мало таких людий, що мали би поняте, що то значить відновлене старих, ушкоджених творів штуки! Чи они знають о тім, що добрий маляр повинен їм віддати оригінал так, як він вийшов з руки артиста, щоби нїхто не сказав, що хтось пізнїйший мав єго в руцї, щоби і найвправнїйший знаток не пізнав, що той хтось тер єго до умученя пальцем, смарував ватою намоченою в спіритусї і олїю терпентиновім, дотикав пильником, мочив губкою, вигладжував горбки зелїзом, понакилював фарбу, що повідскакувала і вкінци з зелїзною терпеливостию і знанєм всїх способів і тайн ріжних шкіл і артистів, клав свої фарби там, де їх не було, підбирав краску до красок старих на образї так пильно і так ощадно, щоби не розгнївав ся покійний артист, що по єго творі пересував ся кисть якогось смаровоза, приміром такого учителя рисунків як я. І то именно штука того, що відновляє. Таким трудом і такою дорогою прийшов я до мого Севастияна

— А що-ж ви хочете — відозвав ся тодї Гнатко — щоби кождий, кому попаде ся яким способом старий образ в руки, знав всї тайни тої окремої і тяжкої штуки?

— Кождий, кождий! — крикнув пан Анзельм, підгортаючи волосє — хто-ж то говорить? Я того цїлком не кажу і не беру за зле тому дуракови, що продав менї свій товар, що поставив виразне жаданє, аби єму за 10 до 15 рублїв зробити з старого образа новий. Але я хотів би, щоби кождий правдивий любитель, щоби кождий що збирає дїла штуки, що їх купує з зрозуміннєм річи і критикою, знав також і то щоби добре знав, кілько варта трудящий і спосібний чоловік, що направляє ушкодженя зроблені часом і людскою недбалостию, що віддає високу вартість річи, котра так як я, як він єї купив — не має нїякої. Питаю ж бо ся, що кому з того прийде, коли повісить на своїй стїнї хочби й в золочених рамах якусь брудну, замарану і закопчену плахту? Що то за розкіш висока і тайна, яку дає штука, якої зазнає чоловік образований, коли глядить на артистичне повторене природи, або коли окружать єго сьвяті статуи і промовлять до него ті лиця, які він бачить на Мадоннах Рафаіла і Мурілля, на Христах Тацияна, Веронеда і Ґвіда? Правдивий любитель повинен знати, що привернене ушкодженого твору до попередного стану, то не ремесло, але штука, що вимагає працї, науки і сьміло скажу таланту; отже що той талант треба признати, треба єго оцїнити тим більше, що нїякий инший талант не єсть так невдячний і менше не винагороджує сам себе. Кож-

тїли Вам виміняти длятого, що они вимінюють лиш ноти державні (н. пр. пятки і пятьдесятки). За ушкоджені паперові гроші платить ся срібло після вартости, яку они ще представляють. Вартість ту обчисляє ся в той спосіб, що до банкнота прикладає ся склянну табличку зі зробленою н. ній сїткою квадратиків. Кілько квадратиків ушкоджених, тілько вартости за них відтягає ся. Вам виплачено 8 зр. 60 кр., а відтягнено 1 зр. 40 кр. за ушкоджених 7 квадратиків по цїнї 20 кр. Гроші вислали ми Вам почтою. Стережіть ся тепер, та не лиш миший, але й тих, на котрих і в банку не знайде ся ради. — **В. в Д.**: Ваша недуга єсть того рода, що не лиш конче потребує помочи лїкарскої, але й дуже довгого лїченя. О то мусите конче постарати ся, а хвала Богу маєте до того средства. Отже зробіть так, як Вам порадимо. О скілько ми можемо зрозуміти з Вашого листу, то у Вас єсть хронїчне (уперте) запаленє середного уха (Otitis interna), а може лиш лекший рід тої недуги — хронїчний катар середного уха. Причиною запаленя може бути перестуда, перемокненє, або які тяжкі і заразливі недуги. Чоловік часто відразу оглухає, в усї рве і шумить; в середині уха блона слизова здуває ся і творить ся нараз дуже вонюча ропа, котра в більшій або меншій скількости витїкає з уха. Найважнїйша річ в тій недузї, щоби ухо о скілько можна держати чисто і не давати ропі творити ся. Того ви самі собі не можете зробити, бо нераз треба аж уживати способу, придуманого до того віденьским лїкарем др-и Полїцером і видмухувати ропу з уха, а відтак добре але й осторожно виполїкувати ухо і запускати десінфекцийною водою. Того всего Ви самі не можете зробити собі так, як потреба, анї не поможе Вам на то нї курация Кнайпа нї побут в горах. Крім лїченя самого уха треба ще зважати на загальний стан здоровля именно на добрий стан жолудка і кишок та й в тім напрямі помагати собі. Також треба вистерігати ся, щоби не набавити ся катару нового або запаленя горла. Наша рада була би отже така: Поїдьте ще раз до дра Полїцера, нехай він Вас докладно огляне, скаже що єсть, в якім стадіум знаходить ся недуга і що треба робити. Попросіть єго, нехай Вам дасть докладний припис, як маєте поступати при лїченю і скажіть, що хочете дома взяти собі лїкаря, котрий би докладно і точно виконував то, що він розпорядить. Дома же виберіть котрого із найлїпших до того лїкарів — у Вашім містї буде чей кількох — умовте ся з ним наперед о гонорар на довший час (місячна ремунерация), та нехай він що дня приходить до Вас о назначеній годинї і робить так, як припише др. Полїцер. Курация буде довга і коштовна, то правда; але лїпше давати собі тим способом раду, як допустити до того, щоби прийшло не лиш до повної глухоти, але й до ще гірших наслїдків. Недуга і так вже задавнена. Яких потреба лїків, чи потреба буде брати на прочищенє (бо і то важна річ, щоби не мати частого запору, щоби не дуже тиснути ся), чи відповідні будуть які купелї або парня — то можуть Вам сказати лиш ординуючі лїкарі. — **П. П. в В.**: Фондациєю управляє куратор фондациї скарбківської, ґр. Генрих Скарбек, Львів, ул. Скарбківска ч. 1 (будинок театральний) при помочи Ради управляючої з 4 членів (з Видїлу краєв.: Др. Верещиньский Йосиф, Онишкевич Мечислав; заступники: др Савчак і Брикчиньский. З міста Львова: Цюхціньский і др. Вайґель: заступ.: Валїхевич і др. Мариняньский). — **М. Соловейко в Бер.**: Відповідь в послїдних „Добрих радах" ч. 69 „Народ. Часописи". — **К. Гол. в Граб.**: Треба мати бодай скінчену низшу ґімназию або реальну школу. З іспитом з рахунковости можна дістати місце при урядах помічничих, при маґістратах, радах повітових, в приватних інституциях, як н. пр. при товариствах асекурацийних, банках, товариствах задаткових і т. п. Можна стати й книговодцем (бухгальтером) та дійти до платнї 1000 до 2000 зр. При тім дуже важна річ, щоби уміти красно писати. Знаємо богато таких случаїв, що особи з іспитом рахунковости не могли дістати посади лиш длятого, що дуже погано писали. З меншими науками не можна й думати о іспитї з рахунковости. Нинї навіть вже в ремеслї, промислї і торговли вимагають більшої науки. — **Нещасна в Верб Гор.**: Сьмійте ся з своєї недуги! Все буде добре, лиш треба трохи доброї і сильної волї, та управильненого на основах ґіґієни житя. Ваша недуга єсть нервова і то така, котра далеко частїйше буває у мужчин, як женщин; єї можна легко позбути ся без всїлякого лїку, але розуміє ся, що не в однїй хвили анї до 24 годин. Кажете, що боїте ся смерти, що найменший біль зараз Вас лякає; Ви гадаєте, що скоро Вас голова заболить, то вже дістаєте запаленя мозку; скоро закашляєте або в грудех Вас заболить, то вже Вам здає ся, що мусите дістати сухіт і т. д. Той страх, та обава відбирають Вам сон і веселість, а навіть охоту до роботи; а найбільше то Вас мучить, коли спогадаєте собі на свою донечку, котра мусїла би остатись круглою сиротою сама одна на сьвітї. Отже видите: як-раз для добра, для щастя своєї донечки треба Вам жити на сьвітї і мусите для неї жити. Ваше житє не єсть без цїли, а мусите знати, що коли хтось має цїль житя, коли цїлою душею жиє для тої цїли, то і сил єму прибуває. Так вже Бог дав, що тогди в чоловіцї звідкись сила бере ся. Длятого о смерти не думайте (она і без того прийде, коли Бог єї пришле), а недуг в собі не шукайте; не надслухуйте заєдно, чи де Вас що не болить. Не мучте себе і других своїм безосновним страхом і обавами. Передовсїм старайте ся розбудити в собі сильну волю і енерґію. Поставте собі за цїль виховане своєї донечки і поданє їй способу до житя; вся Ваша увага нехай в ту сторону буде звернена. Коли маєте яке-таке господарство, то думайте, придумуйте над тим, як би єго впорядкувати, збільшити і повести так, щоби оно приносило які зиски; як би можна в нїм завести які ощадности, так щоби можна бодай який-такий крейцарик відложити на віно для донечки. Старайте ся запрятати собі голову практичними річами, а тогди они будуть відганяти від Вас непотрібний страх і обави. Дальше старайте ся о скілько можна управильнити собі спосіб житя. Передовсїм старайте ся часто виходити на сьвіжий воздух, хоч би лиш на годинку; при тім не ходіть поволи, але скоршим, енерґічним кроком, нїби войсковим (лїпше в товаристві як самі). Коли маєте городець, то працюйте в нїм самі; копанє, скороджене граблями, садженє, підливанє і т. п. роботи, то найлїпша ґімнастика для Вашого тїла на Вашу недугу. Старайте ся свій городець зробити собі жерелом свого доходу, а то додасть Вам охоти і веселости. Старайте ся також бувати у веселім товаристві, але о недугах не говоріть, анї не слухайте розмови о них. Живіть ся легкостравними і поживними стравами (молоко, яйця на мягко, телятина, молоденька городовина і т. п.), всїлякого коріня і острих приправ стережіть ся; не пийте кави і чаю (варіть каву з ячменю), анї алькоголевих напитків. Що дня натирайте ся на цїлім тїлї студеною водою, але перший раз зачинайте від теплої води, відтак уживайте лїтної і переходіть постепенно до що раз холоднїйшої, аж наконець уживайте зовсїм студеної. Також уважайте на то, щоби не було запору; в случаях потреби добре єсть зажити часом рицінового олію, але не уживати за часто анї єго, анї инших лїків на прочищенє. За то добре єсть масувати (угнетати) живіт обома руками (кінцями пальців зложивши їх разом) починаючи з долини від правої пахвини, попід груди до лївої пахвини, то притискаючи пальцї, то підносячи їх в гору, раз коло разу. До такого масованя треба положити ся горілиць і піднести колїна в гору. Наконець радимо Вам передовсїм удати ся до лїкаря і спитати єго о раду.

дий талант видає щось окремого, що носить на собі відпечаток свого творця і скріпляє єго спосібність та дає розголос єго імени. Талант того що відновлює дїла штуки, мусить тисячі перепон побороти і нераз сам себе затерти. Він тим більший чим менше єго видко, чим вручнїйше укриває свою роботу, чим штучнїйше никне перед оком знатока. Тому для него нема слави, що вже сама єсть найкрасшою нагородою; отже повинна бути инша нагорода, повинно бути инше поважанє і пошановок, не такі як їх має пан Анзельм Ленчицкий, що ходить в латаних чоботах. Але най їх там Господь обрадує — додав усьміхаючись і махнувши рукою. — Шкода псувати собі кров по обідї панї Лукашевої, бо хоч він минув, то був все таки знаменитий. От покажіть менї лїпше, що ви зробили.

Мариян і Гнатко пішли по свої роботи. Але заки зібрали ся, заки той поправив ще кілька похибок, які ще добачив, а Гнатко злагодив півтїнию одно місце, яке видалось єму за остре і котре отець зганив би, минуло досить часу. Коли війшли до їдальнї, побачили, що пан Анзельм утруджений довгим бесїдованєм і по кількох склянках пива, котрими доповнив мірку, похилив голову на груди і смачно заспав. Они замкнули тихо двері і коли повернули до своєї робітнї і поскладали назад своі роботи, сказав Гнатко до Марияна беручи єго за руку:

— Дорогий Мариянє, як ти менї нагадуєш часом твоєю бесїдою мого вітця!

— За кілька днїв — відповів Мариян поглядаючи на приятеля — як від'їду, коли покину ваш домок, то пригадає тобі знов твій отець мене. Але там, Гнатку, де мене певне нїхто не зрозуміє, хто менї тебе пригадає? — і в єго очах мальовала ся чувственність, жаль і якась туга; а Гнатко притулив єго до своїх грудий і з красних очий молодця упало кілька сльоз на голову горбатого.

VIII.

Вечером того самого дня приїхав отець Марияна, а на другий день відбув ся іспит зі звичайним торжеством. Пан Анзельм в мундурі, в ґранатових штанах і білій хустці, з під котрої виставав високий ковнїр, показував зібраним гостям рисунки учеників, ховаючи на конець роботи. Марияна рисовані з природи і єго олійні образки. Всї дивували ся правдї, легкости і гарному викінченю тих робіт. Пан Януш мав в очах сльози, чуючи такі похвали для свого сина, а пан Анзельм поправляв лише свою білу хустку, в котру убрав ся лише тому, що мав чим похвалити ся, що хотів тим способом почтити талант свого першого ученика. Инакше був би нїколи не допустив ся такого видатку на своє прибранє.

По іспитї, на котрім обдаровано Марияна першою нагородою, пішли оба приятелї і їх вітцї на обід до пана Анзельма. Тут Лукашева поставила ся; дала борщ з ухами, печеню з бараболями, курку надївану з компотом і присмажені гречаники, по котрих, як сама відтак хвалила ся, всї облизували пальцї. Коли по обідї лишили ся оба старі при столї, пили з фляшини вина, яку поставив пан Януш і розмавляли о будучім напрямі, який треба дати молодому чоловікови, що вказував такі великі спосібности. Молоді приятелї пішли тимчасом відвідати деяких товаришів, а Мариян, що мав на другий день від'їхати з Лукова, попращав директора школи і кількох професорів, що були єму найприхильнїйші.

(Дальше буде).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.